

Яцун Вікторія Віталіївна, здобувач освіти факультету

Міжнародних відносин і журналістики

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, Україна

Науковий керівник: Афанасьєва Олена Миколаївна, старший викладач

кафедри Управління соціальними комунікаціями, керівник відділу

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, Україна

ВПЛИВ ВІЙСЬКОВОГО КОНФЛІКТУ НА ФОРМУВАННЯ ПОЛІТИЧНИХ ПОГЛЯДІВ СУСПІЛЬСТВА ЗАСОБАМИ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ

Соціальні мережі стали невід'ємною частиною життя сучасного суспільства: майже кожна людина має персональний профіль в одному з численних додатків для обміну інформації між людьми. Стрімке зростання популярності соціальних мереж обумовлено багатьма факторами, зокрема можливістю поширення власних ідей та думок серед широкої аудиторії, пізнання нової інформації, швидкістю отримання повідомлень та новин, простим та зручним дизайном додатків, можливістю пошуку нових знайомств та підтримання спілкування з близькими.

Потужний вплив соціальних мереж на життя членів суспільства обумовлює те, що значна кількість переконань та поглядів людей формується не з авторитетних джерел: книжок, наукових статей та ін., а на основі переконань лідерів думок, інфлюенсерів та анонімних авторів. Це означає, що для формування поглядів сьогодні все частіше залучають соціальні мережі, а не телебачення, газети чи радіо.

Особливу роль соціальні мережі грають у формуванні політичних поглядів, адже таку складну та контроверсійну тему як політика звичайному користувачу Інтернету легше сприймати у спрощеному вигляді, з поясненнями та коментарями від експертів.

Сьогодні ж, коли найбільш актуальними стали «гібридні війни» не тільки з використанням зброї, а й із залученням інформаційних технологій та пропаганди, соціальні мережі стали одним з найбільш зручних майданчиків для формування політичних поглядів суспільства, оскільки швидкість та простота поширення інформації створюють належні умови для поширення пропаганди офіційної влади, політичних ідей окремих партій, маніпулятивних повідомлень, та ін.. Цим обумовлюється актуальність розгляду впливу військових конфліктів на політичні погляди користувачів соціальних мереж.

Одним із найбільш визначних факторів формування політичних поглядів у соціальних мережах, стають ті алгоритми, які закладені в різні додатки.

Соціальна мережа TikTok, за допомогою спеціальних алгоритмів, відстежує, які відео подобаються кожному окремому користувачу, і відповідно до цього налаштовує показ рекомендацій. Це означає, що користувачеві найбільш вірогідно будуть демонструвати ті відео на політичну тематику, які збігаються з його переконаннями [2]. Особливо наочно діяльність цього алгоритму проявилася з початку вторгнення Російської Федерації на територію України, коли громадянам РФ алгоритм пропонував інформацію, що підтверджує меседжі пропаганди про необхідність нападу на Україну, у той час як українські громадяни бачили у стрічці

відео із засудженням дій російської армії та висвітленням їхніх військових злочинів.

Алгоритм соціальної мережі Facebook допомагає у формуванні політичних поглядів під час війни, оскільки алгоритми налаштовані таким чином, щоб зібрати та проаналізувати значний об'єм даних про кожного користувача, який допоможе показувати йому найбільш релевантну інформацію, яка може продовжити час знаходження користувача в мережі. З цього випливає те, що Facebook також ранжує інформацію згідно з інтересами користувачів, що дає можливість показувати інформацію про політичні події, які будуть цікавими для аудиторії.

Алгоритми Instagram також сприяють формуванню політичних поглядів своїх користувачів, особливо під час військових конфліктів [3]. Окрім збору та аналізу діяльності користувачів, такої як лайки, підписки, коментарі, збереження постів, Instagram також реагує на політичну ситуацію в різних країнах та обмежує доступ до інформації різних сторін конфлікту. Прикладом цього може бути дозвіл компанії Meta на поширення інформації, яка може містити мову ворожнечі відносно російської армії: «У результаті російського вторгнення в Україну ми тимчасово дозволили форми політичного вираження, які зазвичай порушували б наші правила, як-от насильницькі висловлювання, такі як «смерть російським загарбникам» [1]. Ми як і раніше не дозволимо заслуговувати на довіру закликів до насильства проти російських мирних жителів». Завдяки таким заявам від керівництва компанії, розширюється та обмежується можливість формування політичних поглядів суспільства під час військових конфліктів.

Алгоритми соціальних мереж працюють на створення так званих «інформаційних бульбашок» для користувачів, оскільки на основі аналізу уподобань, зазвичай демонструється лише інформація, яка співпадає із переконаннями користувача, що лише закріплює ті чи інші політичні погляди індивідів. З цієї причини важливо зазначити, що соціальні мережі часто не беруть прямої участі у формуванні політичних переконань громадськості, однак закріплює вже наявні думки.

Неможливо також не зазначити таргетовану рекламу у соціальних мережах Facebook та Instagram, яка також є засобом просування меседжів, що сприяють формуванню політичних поглядів громадян. Хоч політична реклама є однією з тем, поширення якої не вітається, однак і повністю не забороняється компанією Meta. Це надає можливість державним структурам, політичним організаціям та окремим сторінкам поширювати інформації у формі рекламних оголошень для аудиторії, що особливо широко використовується в період військових конфліктів для більшого залучення громадськості в перебіг військових дій.

Соціальні мережі надають можливість зворотнього зв'язку для користувачів, які також є засобом формування громадської думки, оскільки в коментарях люди діляться своїми враженнями від отриманої інформації, яка може переходити в розгорнуту дискусію, де можна бути залученим у публічні обговорення політичних тем та дізнатись нові факти, які сприятимуть подальшому формуванню політичних поглядів.

Таким чином, можна зазначити, що військові конфлікти лише підсилюють роль соціальних мереж для громадян. Завдяки алгоритмам, які формують для користувачів «інформаційні бульбашки», швидкості та простоті доступу до інформації, можливості дискусій на політичні теми, а також завдяки таргетованій

рекламі, соціальні мережі стають сприятливим середовищем для формування громадської думки та політичних переконань суспільства.

Список використаних джерел:

1. Facebook allows war posts urging violence against Russian invaders [Електронний ресурс]. – 2022. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.reuters.com/world/europe/exclusive-facebook-instagram-temporarily-allow-calls-violence-against-russians-2022-03-10/>.
2. How Does The TikTok Algorithm Work? [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://later.com/blog/tiktok-algorithm/>.
3. Як працюють алгоритми Instagram та Facebook [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://lanet.click/robota-alhorytmiv-facebook-i-instagram/>.